

دلالتی در عالم فرزندآوری

نبود مسیر روشن خریدوفروش تخمک،

پای سودجویان را به فرایند بچه دار شدن زوج ها باز کرده است

گزارش روز

روزنامه نگار
لاله سادات کوری

آشفته بازار خدمات غیراصولی حوزه سلامت که شاید در گذشته جولانش بیشتر به حوزه زیبایی معطوف بود، حالا دامنگیر راه درمانی تعدادی از زوج های نابارور شده است؛ زوج هایی که به هر دلیلی با مشکل ناباروری، قدم در مسیر درمان گذاشته اند، هم این روزها قربانی دلالی سودجویانی می شوند که در یک مسیر کاملاً دردسترس اما در فرایندی معیوب علاوه بر فرزند نداشتن، باید درگیر مسائل بزرگ مالی برای خرید تخمک بارور شوند. خیلی هم دور از انتظار و دور از دسترس نیست؛ کافی است چرخه ای در اینترنت بزنبند و به راحتی به شماره تماس یا راه ارتباطی دلالانی دست پیدا کنید که به اصطلاح تخمک خریدوفروش می کنند؛ رابطان کاذبی که دور از چشم قانون علاوه بر بستر فضای مجازی در نزدیکی و حتی خود مراکز ناباروری بخش خصوصی نیز پرسه می زنند و خودشان را سر راه زوج هایی قرار می دهند که مستأصل و ناامید برای آخرین راه، مرکز درمان ناباروری را انتخاب کرده اند. جملات وسوسه کننده برخی از این سودجویان، داغ دل هر زن آرزومند فرزند را تازه می کند و میل درونی اش را برای امتحان آخرین راه بچه دار شدن برمی انگیزد. اینجاست که زوج نابارور با جملات اهدای تخمک سالم برای باروری به راحتی در مسیر این دلالی قرار می گیرند و به خرید تخمک اهدایی با قیمت های مختلف و گاه تا ۳۰ میلیون تومان تن می دهند.

حاضر م تا ۵۰میلیون تومان هزینه کنم

یکی از شهروندانی که وارد فرایند خرید تخمک شده است، او در این باره به گزارشگر ما می گوید: بعد از سه سال پیگیری درمانی در مرحله آخر، پزشک زنان به من اعلام کرد که مشکل ناباروری از من است. این پزشک معالج در آخرین مرحله، مرا به یک کلینیک ناباروری در مشهد ارجاع داد تا مسیر درمان را در آنجا ادامه دهم. این شهروند بیان می کند: دلالان در همان حوالی و حتی داخل خود کلینیک ها حضور دارند. کافی است متوجه موضوع شوند، آن وقت خودشان پیش قدم می شوند. ما باروش آن ها در همان حوالی کلینیک ناباروری آشنا شدیم و اهداکننده تخمک را درست مانند اهداکننده کلیه پیدا کردیم.

وی بیان می کند: بعد به پزشک زنان معرفی شدیم تا مراحل را نظارت کند و در مرحله آخر هم بعد از تحت درمان قرار گرفتن فرد اهداکننده و تزریق حدود سی آمپول، این فرد شایستگی اهدای تخمک را پیدا می کند. این شهروند اظهار می کند: بعد از معرفی، بیمار را پزشک زنان از هر نظر بررسی می کند و در صورت تأیید

یکی از شهروندانی که وارد فرایند خرید تخمک شده است، او در این باره به گزارشگر ما می گوید: بعد از سه سال پیگیری درمانی در مرحله آخر، پزشک زنان به من اعلام کرد که مشکل ناباروری از من است. این پزشک معالج در آخرین مرحله، مرا به یک کلینیک ناباروری در مشهد ارجاع داد تا مسیر درمان را در آنجا ادامه دهم. این شهروند بیان می کند: دلالان در همان حوالی و حتی داخل خود کلینیک ها حضور دارند. کافی است متوجه موضوع شوند، آن وقت خودشان پیش قدم می شوند. ما باروش آن ها در همان حوالی کلینیک ناباروری آشنا شدیم و اهداکننده تخمک را درست مانند اهداکننده کلیه پیدا کردیم.

وی بیان می کند: بعد به پزشک زنان معرفی شدیم تا مراحل را نظارت کند و در مرحله آخر هم بعد از تحت درمان قرار گرفتن فرد اهداکننده و تزریق حدود سی آمپول، این فرد شایستگی اهدای تخمک را پیدا می کند. این شهروند اظهار می کند: بعد از معرفی، بیمار را پزشک زنان از هر نظر بررسی می کند و در صورت تأیید

ناباروری زن از سوی پزشک متخصص معتمد، عمل تلقیح مصنوعی در آزمایشگاه صورت می گیرد و سپس تخمک لقاح یافته در بدن زن متقاضی جای گذاری می شود. وی ادامه می دهد: ما اهداکننده را پیدا کردیم و حدود ۳۰ میلیون تومان برای خرید تخمک توافق کردیم اما هنوز در مراحل اول کار قرار داریم. نعمت بچه دار شدن این قدر برای ما مهم است که حاضر بودیم تا بیشتر هم برای خرید تخمک سالم هزینه کنیم.

از فریز کردن تخمک تا بازار سیاه فروش شهروند دیگری که به دلیل مشکل ناباروری همسرش درعین حال که تخمک فعال دارد، باید منتظر بماند تا مشکل ناباروری همسرش درمان شود. وی می گوید: من تخمک فعال دارم اما چون مشکل ناباروری ۹۰ درصدی از جانب همسر است، باید تخمکی در بدن کار گذاشته شود که بسیار غنی و قوی باشد. این شهروند ادامه می دهد: برای اینکه بتوانم بچه دار شوم، از آنجا که نباید سن باروری من بگذرد، یا باید تخمک خود را فریز

ناباروری زن از سوی پزشک متخصص معتمد، عمل تلقیح مصنوعی در آزمایشگاه صورت می گیرد و سپس تخمک لقاح یافته در بدن زن متقاضی جای گذاری می شود. وی ادامه می دهد: ما اهداکننده را پیدا کردیم و حدود ۳۰ میلیون تومان برای خرید تخمک توافق کردیم اما هنوز در مراحل اول کار قرار داریم. نعمت بچه دار شدن این قدر برای ما مهم است که حاضر بودیم تا بیشتر هم برای خرید تخمک سالم هزینه کنیم.

از فریز کردن تخمک تا بازار سیاه فروش شهروند دیگری که به دلیل مشکل ناباروری همسرش درعین حال که تخمک فعال دارد، باید منتظر بماند تا مشکل ناباروری همسرش درمان شود. وی می گوید: من تخمک فعال دارم اما چون مشکل ناباروری ۹۰ درصدی از جانب همسر است، باید تخمکی در بدن کار گذاشته شود که بسیار غنی و قوی باشد. این شهروند ادامه می دهد: برای اینکه بتوانم بچه دار شوم، از آنجا که نباید سن باروری من بگذرد، یا باید تخمک خود را فریز

ناباروری زن از سوی پزشک متخصص معتمد، عمل تلقیح مصنوعی در آزمایشگاه صورت می گیرد و سپس تخمک لقاح یافته در بدن زن متقاضی جای گذاری می شود. وی ادامه می دهد: ما اهداکننده را پیدا کردیم و حدود ۳۰ میلیون تومان برای خرید تخمک توافق کردیم اما هنوز در مراحل اول کار قرار داریم. نعمت بچه دار شدن این قدر برای ما مهم است که حاضر بودیم تا بیشتر هم برای خرید تخمک سالم هزینه کنیم.

از فریز کردن تخمک تا بازار سیاه فروش شهروند دیگری که به دلیل مشکل ناباروری همسرش درعین حال که تخمک فعال دارد، باید منتظر بماند تا مشکل ناباروری همسرش درمان شود. وی می گوید: من تخمک فعال دارم اما چون مشکل ناباروری ۹۰ درصدی از جانب همسر است، باید تخمکی در بدن کار گذاشته شود که بسیار غنی و قوی باشد. این شهروند ادامه می دهد: برای اینکه بتوانم بچه دار شوم، از آنجا که نباید سن باروری من بگذرد، یا باید تخمک خود را فریز

آیت ا... العظمی خاмене ای: اگر مردی، همسرش قدرت تخمک گذاری ندارد، جایز است اسپرم خود را با تخمک زن اجنبی در خارج از رحم، تلقیح مصنوعی کند و سپس نطفه لقاح یافته را به رحم خود منتقل کند، به شرط اینکه از مقدمات حرام اجتناب شود و کودکی که از این راه متولد می شود، ملحق به صاحب اسپرم و تخمک است و الحاق آن به صاحب رحم مشکل است، بنابراین باید نسبت به احکام شرعی مربوط به نسب، احتیاط رعایت شود.

آیت ا... العظمی سیستانی: با اجتناب از لمس و نگاه حرام، چنان عملی مانع ندارد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

اهدای تخمک از نظر مراجع تقلید

آیت ا... العظمی خاмене ای: اگر مردی، همسرش قدرت تخمک گذاری ندارد، جایز است اسپرم خود را با تخمک زن اجنبی در خارج از رحم، تلقیح مصنوعی کند و سپس نطفه لقاح یافته را به رحم خود منتقل کند، به شرط اینکه از مقدمات حرام اجتناب شود و کودکی که از این راه متولد می شود، ملحق به صاحب اسپرم و تخمک است و الحاق آن به صاحب رحم مشکل است، بنابراین باید نسبت به احکام شرعی مربوط به نسب، احتیاط رعایت شود.

آیت ا... العظمی سیستانی: با اجتناب از لمس و نگاه حرام، چنان عملی مانع ندارد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

آیت ا... العظمی مکارم شیرازی: در مواردی که تخمک زن مشکل دارد، تنها راه، این است که بین مرد و زن دیگری عقد موقت خوانده شود (هر چند اصلاً هم دیگر را نبینند)، سپس نطفه آن مرد را برداشته و در زمان عقد با تخمک زن ترکیب کنند و پس از آن، نطفه ترکیب شده را در رحم زن اول بکارند. فرزندی که متولد می شود، بر آن مرد و زن محرم است، ولی تنها از صاحبان نطفه ارث می برد.

نگاه ویژه به مسیر قانونی فرزنددار شدن

بسیاری از حقوق دانان معتقدند قانون اهدای تخمک حدود بیست سال است که درکش و قوس تعیین فرایند و تصویب مدون، معطل مانده است. از سوی دیگر در واقعیت ماجرا، فرایند خرید و فروش و اهدای تخمک در سایه نبود قانون در حال وقوع است. به نظر می رسد اهتمام ویژه مجلسی ها و مسئولان بهداشتی کشور به این موضوع در سایه تحقق سیاست های فرزندآوری، اولویت مهم بهداشتی این روزهاست که نیاز به تأکید ویژه دارد.

اهدای تخمک؛ منوط به تأیید پزشک

برای پیگیری موضوع و اینکه آیا این کار در مراکز ناباروری مشهد انجام می شود یا خیر، با یک مرکز ناباروری خصوصی در مشهد تماس می گیریم. اپراتور بخش مشاوره ما مایی این کلینیک در پاسخ به پرسش گزارشگر ما که اگر زن ناباروری با ارائه تمام مستندات ناباروری، فرد اهداکننده ای را برای اهدای تخمک سالم به کلینیک معرفی کند، آیا این کار انجام می شود یا خیر، می گوید: بله، این کار انجام می شود اما همه مراحل کار ابتدا باید به تأیید پزشکان معتمد این کلینیک برسد. وی در تشریح روند کار بیان می کند: باید فرد اهداکننده به مطب پزشکان معتمد ما در خارج از کلینیک مراجعه کند و کارهای درمانی را که پزشک خواسته است، انجام دهد. سپس همان پزشک، او را برای اهدای تخمک و مراحل بعدی کار به کلینیک معرفی می کند و این کار زیر نظر همان پزشک زنان تحقق می یابد.

تخمک کشی در فضای مجازی

درمانی انجام می شود و حدود دو هفته زمان می برد و سه بار رفت و آمد دارد. به ازای هربار اهدای تخمک، به فرد اهداکننده ۱۷ تا ۲۰ میلیون تومان پرداخت می شود؛ البته این موضوع به شرایط و وضعیت جسمانی فرد اهداکننده نیز بستگی دارد؛ برای مثال اگر زنی که داوطلب اهدای تخمک است، زیبا و قد بلند باشد، ممکن است این قیمت ها افزایش یابد؛ زیرا روی زن های چنینی که قرار است از این روش متولد شود، تأثیر خواهد گذاشت. گردانندگان این صفحات برای ترغیب زنان به اهدای تخمک به این روش و کسب درآمد از طریق واسطه گری، تلاش می کنند اهدای تخمک رایک عمل بدون عارضه و عادی جلوه دهند و با نوشتن جمله «با اهدای تخمک هایی که هر ماه از طریق عادت ماهانه از دست می دهید، به خانم هایی که بچه دار نمی شوند، کمک کنید!» برای ترغیب زنان به انجام این عمل، تلاش می کنند تا از این طریق، پول خوبی به جیب بزنند.

ماجرای دلالی در زمینه خرید و فروش تخمک به فضای مجازی هم رسیده است. آن طور که خبرگزاری تسنیم نوشته است، در آشفته بازار خدمات غیراصولی حوزه سلامت در فضای مجازی، تعدادی از صفحات نیز اقدام به ترغیب بانوان برای اهدای تخمک می کنند. در این صفحات اعلام می شود که خانم ها می توانند از طریق اهدای تخمک، درآمد های مناسبی کسب کنند. دلال هایی که واسطه اهدای تخمک بین اهداکننده و گیرنده تخمک (فرد نابارور) هستند، شرایط داوطلبان اهدای تخمک را داشتن سن زیر ۳۳، سالم بودن، نداشتن مشکلات خونی، داشتن ذخیره تخمدانی کافی، آزمایش نداشتن اعتیاد و رضایت همسر بیان می کنند. ادمین یکی از این صفحات که خود را مشاور ناباروری و اهدای تخمک معرفی کرده، گفته است که «فرایند اهدای تخمک که به «تخمک کشی» مشهور است، زیر نظر پزشک در مرکز

بازتاب